

A jelképpé nemesült szolgálatról

A nemzetmegtartó szolgálatáért immáron *Magyar Örökség Díjas* kassai magyar ipari 1972-ben érettségizett IV. F osztálya, amelynek – egyik legszebb népballadánk kifejezésével élve – magam is „gyöngye lépecskéje” vagyok, a rimaszombati születésű Györy Dezső, a par excellence szlovenszkói magyar költő Pozsonyban írott *Magyar Hegyibeszéd 1939 karácsonyán* c. versének egy részletét választotta mottóul:

„most: légy a gáton férfi
s jelkép, álld a sarat,
a tús te vagy, magán,
de tán magad a nemzet,
ember-magyar tanod
ne hagyj!”

Ha törekeny nő is volt **Tamás Aladárné** született **Szűcs Ilona**, annál inkább, erős férfiakat megszegényítő módon állta a sarat. Hosszú élete alatt 5 ország polgára volt, miközben alig hagyta el szülőföldjét. Volt olyan időszak is az életében, amikor okkal érezhette át a nem sokkal korábban meggyilkolt Radnóti Miklós sorait: „*oly korban éltem én e földön, mikor az ember úgy elaljasult...*” A 2. világháború végét számára / számunkra ugyanis nem a szabadság követte, hanem a sovén örület tobzódása. Ennek következtében a családfő önmaga megtagadására kényszerült – s belehalt. Majd jött a kommunista diktátúra, amely Benne (is) megtalálta az osztályellenségnek számító kulákokat. Ilonka néni mindezt méltósággal viselte.

Amikor csaknem 100 évesen felvállalta önmagát, s felvette a magyar állampolgárságot, jelképpé nemesült. Az első alkalom volt ez élete során, amikor ő maga dönthetett, s nem róla határoztak. Tudta, hogy mi következik. Vállalta. Példát mutatva sokaknak, színvallásra készítette a hatalmat.

Pedagógus volt.

Bár nem túl hosszú ideig állhatott a katedrán, ez alatt a sokat szenvedett, a háború után partizánok által meggyötört, szovjet munkatáborokba hurcolt, a cseh- és morva országrészbe deportált balogiak és Balog-völgyiek legendás tanító nénije lett.

Ahogy Orbán Viktor miniszterelnök fogalmaz a családnak küldött részvétnyilvánításban:

„*Mindazok, akik a műveltség alapjaira és a hagyomány megismerésére tanítják gyermekeinket, a jövő építő köveit rakják le. Tamás Aladárné, sokunk Ilonka nénije ilyen kivételes magyar építő volt. Ő nemcsak az ABC-t tanította, hanem magyarságra, összetartozásra, a szülőföldre és a hithez való hűségre nevelte diákjait.*

Tudta és hirdette, csupán a közös gyökerek tarthatják meg a kisebbségbe szorultakat, ezért állt ki bátran a jogaiért is. Aligha feledhetjük, amikor a budapesti Kossuth téren 100 éves korában is irigylésre méltó szellemi frissességgel adott útmutatást Gyöngyösi István máig érvényes soraival: »Nem nemes elme az, mely hamar változik, akármi szélre mindjárt ingadozik, ott tisztul az arany, ahol a tűz lángozik, a rózsza is tövis közt virágozik.«

A Gyöngyösi Istvántól vett idézet az egyik legmagasabb magyar állami elismerés, a *Magyar Becsület Rend* átvétele után hangzott el, százezrek hallhatták személyesen, s milliók, az egész nemzet a közvetítés, illetve sajtó révén.

Ilonka néni sok más díjat is kapott. Birtokosa egyebek közt a *Szent István Díj*nak, s a hazájában is „próféta”, hisz megkapta *Rimaszombat Polgármesterének Díját* is.

Nekünk, hátramaradottaknak Ő a díj.

Áder János köztársasági elnök úgy fogalmazott részvétnyilvánításában, hogy „*megélt hazafisága mérték volt az elmúlt esztendőekben minden magyar számára*”. Kövér László házelnök, egyebek közt, ezt írta: „*Hálával gondolhatnak rá egykori tanítványai, a rimaszombatiak, a felvidéki magyar közösség és az egész magyar nemzet*”.

Köszönjük neki a példaadást. Legfőképpen pedig az Úrnak adunk hálát, hogy adta őt nekünk. Mert az Úr az ország és a hatalom és a dicsőség mind örökké.

B. János István